

روایتی از جهادی‌های متفاوت

ساختن دوباره چاردیواری‌ها

زینب مرزوقی

خبرنگار خوزستان

تقریباً دو دهه‌ای است در دل بحران‌ها و مشکلات گوشه و کنار کشور، نامی به گوش می‌رسد که با تکرار آن میان مردم در چند سال اخیر، هر روز پررنگ‌تر و بلند آوازه‌تر از گذشته می‌شود. چند سالی است حضور جهادگران در موقعیت‌ها و شرایط مختلف کشور و در کنار مردم باعث شده است مردم آسان‌تر با اتفاقات ناگوار طبیعی از قبیل سیل و زلزله و حتی محرومیت کنار بیایند و زندگی خود را با کمک جهادگران از نیمه بسازند. حضور بیشتر گروه‌های جهادی در مناطق شناسایی شده، معمولاً در بازه‌های زمانی دو هفته‌ای الی یک ماهه تعریف می‌شود و پس از آن در منطقه‌ای دیگر برای خدمت به خلق خدا و در راه خدا حضور پیدا می‌کنند. قصه خدمت این جهادگران اما متفاوت از سایر جهادگرانی است که تا امروز دیده‌ایم.

❁ به دنبال مطالبه‌گری

او درباره تعریف متفاوت راسخون از کار جهادی و جهادگر می‌گوید پس از فرمایشات مقام معظم رهبری درباره ترویج گفتمان جهادی میان عموم مردم به خدمت مجموعه‌مان ایمان آوردیم، چراکه پیش از این گاهی ممکن بود درصدی درباره تعریف‌مان از کار جهادی شک کرده باشیم اما سخنان رهبری ما را از تعریفی که از کار جهادی داشتیم، مطمئن کرد. اشتیاری عنوان می‌کند تا زمانی که محرومیت زدایی و مطالبه‌گری به یک گفتمان همگانی تبدیل نشود، نمی‌توان امیدوار بود که مردم آن جامعه مسؤولان دغدغه‌مند و محرومیت‌زا انتخاب کنند.

همچنین او یادآور می‌شود گاهی تمام کارها از پس جهادگران بر نمی‌آید اما می‌توانند از طریق آموزش شیوه مطالبه‌گری به مردم، مسؤولان را نیز برای خدمت به آن منطقه محروم پای کار بیاورند.

از تمام اقشار برای انجام کار جهادی به مجموعه راسخون پیوستند. آنها کارگر، معلم، مهندس و حتی معلم موسیقی هم داشتند. «مجموعه‌های فرهنگی فکر می‌کنند عامه مردم برای کار جهادی میلی ندارند اما برخلاف گمان این مجموعه‌ها بازخورد بسیار خوبی داشت، زیرا کمک به همنوع براساس فطرت انسان است و هیچ ربطی به تیپ فکری و شغل افراد ندارد. ما در یک دوره‌ای معلم موسیقی داشتیم که برای آموزش ساز موسیقی تخصصی‌اش به کودکان ثبت نام کرده بود.» مردم کوی طاهر هم آنها را مانند سایر گروه‌های جهادی می‌دیدند اما وقتی حضور روزانه جهادگران مجموعه را دیدند، کم‌کم ارتباط بیشتر و صمیمی‌تر شد. اشتیاری تأکید می‌کند هر چند نمی‌توان اختلاف طبقاتی موجود در جامعه را به طور کامل پاک کرد اما حضور مستمر و طولانی مدت جهادگران در میان مردم حاشیه شهر و محروم، این اختلاف را کم‌رنگ می‌کند.

❁ احداث پارک در کوی طاهر اهواز

اشتری درباره فعالیت‌های انجام شده در طول حضور راسخون در منطقه کوی طاهر نیز عنوان می‌کند: کمیته‌هایی که در کوی طاهر بیشتر فعالیت دارند کمیته‌های فرهنگی، آموزشی، بهداشت، اشتغال زایی، عمران و آبادانی هستند. در حوزه فرهنگی برای تمام

نامشان راسخون است. اوایل آنها را با نام گروه جهادی راسخون می‌شناختند، ولی حالا به بنیاد جهادی راسخون معروف هستند. آنچه راسخون را در استان خوزستان متفاوت کرده، رویکرد مطلق جهادی و خدمت به مردم در این مجموعه است. ایده‌پردازان و حلقه اولیه راسخون که سال ۹۵ تعدادی جوان تازه فارغ التحصیل شده از دانشگاه بودند به این نتیجه رسیدند که نیروهای این مجموعه را از عموم مردم استان انتخاب کنند، چراکه گروه‌های جهادی موجود در آن سال‌ها، ذیل ارگان‌های خاص بود و همه افراد جامعه نمی‌توانستند در خدمت رسانی‌های جهادی شرکت کنند.

آنها قصد داشتند همه اقشار جامعه را با گفتمان جهادی آشنا کنند و از این راه دغدغه محرومیت‌زدایی را به یک دغدغه جمعی تبدیل کنند. یعنی همان امری که رهبر انقلاب در ۹۸ مرداد خطاب به نمایندگان گروه‌های جهادی فرمودند: شعار خدمت‌رسانی برای تحقق عدالت و پیشرفت را همگانی کنید. پوریا اشتیاری، مسؤول بنیاد جهادی راسخون می‌گوید یک سال برای پردازش ایده اولیه این مجموعه زمان صرف کرده‌اند و با مشاهدات میدانی، تحقیق و دسته‌بندی اطلاعات، نهایتاً در شهریور ۹۶ کلید خدمت این مجموعه زده شد.

❁ اثرگذاری کار جهادی تنها در فعالیت درازمدت

او می‌گوید از فروردین ۹۷ برای خدمت به اهالی منطقه کوی طاهر در این منطقه مستقر هستند و به عنوان مجموعه معین منطقه کوی طاهر شناخته شده‌اند، اما با وجود این، در فصل‌های گرم سال برخی روستاهای شمال استان را شناسایی و برای خدمت مقطعی انتخاب می‌کنند.

اشتری تصریح می‌کند: به نظر من انجام کار جهادی در مقاطع کوتاه مدت تأثیر چندانی نخواهد داشت و چه بسا حتی ممکن است تأثیر منفی نیز داشته باشد. برای انجام کار جهادی در منطقه هدف، باید با یک مجموعه جهادی که فرای گروه است در منطقه حضور یافت و رفته رفته از طریق ارتباط گرفتن با مردم منطقه و انجام فعالیت‌های جهادی؛ رهبری محرومیت‌زدایی منطقه هدف را به عهده بگیرند. او معتقد است این شیوه و برنامه برای مناطق حاشیه‌ای بسیار تأثیرگذار خواهد بود.

خداوند گره زندگی‌مان را باز می‌کند

آریتا جلالی، یکی از بانوان فعال در بنیاد راسخون و جهادگر بانوی کوی طاهر است. او ۴۱ سال دارد و کارمند شرکت نفت است. جلالی می‌گوید از طریق فراخوان‌های عمومی عضو راسخون شده و پیش از این به دنبال یک گروه جهادی مردمی بود. او درباره تجربه حضورش در جمع راسخونی‌ها عنوان می‌کند: با وجود سختی تنظیم زمان در طول روز اما همیشه سعی کردم در کنار گروه باشم.

هیچ وقت به این فکر نکردم که از فعالیت جهادی با بنیاد راسخون منصرف شوم و یا برای یک بار هم که شده حاضر نشوم. رضا حکیم‌پور نیز یکی دیگر از افرادی است که از طریق فراخوان‌های منتشر شده در فضای مجازی با راسخون آشنا شده است. او جوانی ۲۴ ساله از شادگان است. حکیم‌پور معتقد است با حضور جهادی در کنار مردم و باز کردن گره مشکلات‌شان، خداوند گره زندگی جهادگران را باز می‌کند.

رده‌های سنی، برنامه‌های مسجد محور و مدرسه محور تعریف کردیم. فعالیت‌های فرهنگی‌مان را در چهار دوره سه ماهه برای مردم منطقه کوی طاهر پس از دریافت نظرات‌شان، برنامه‌ریزی می‌کنیم. کمیته آموزشی نیز به دو بخش آموزشی-مهارتی تقسیم می‌شود و در بحث‌های کمک آموزشی، کنکوری و سوادآموزی به بی‌سوادان منطقه فعالیت می‌کنیم. همچنین در بحث مهارت افزایی نیز با رویکرد اشتغال زایی پیش می‌رویم به این صورت که ظرفیت اشتغال منطقه را شناسایی کرده و سپس با آموزش مهارت، نقشه کسب و کار و سپس تسهیل‌گری در اشتغال انجام می‌دهیم.

اشتری درباره فعالیت‌های بهداشت و درمان چند پزشک متخصص در طول سال صحبت می‌کند و می‌گوید در دوره موج‌های اولیه کرونا، کوی طاهر چندین بار توسط جهادگران ضد عفونی و بیش از ۶۰۰۰ ماسک توسط راسخون تولید و بین مردم کوی طاهر توزیع شد. وی همچنین درباره پروژه‌های عمرانی بنیاد راسخون در کوی طاهر، به پروژه احداث پارک ۱۳۰۰ متری کوی طاهر با همکاری شهرداری اهواز اشاره می‌کند.

❁ پای کار مردم: باهمت جهادی

اشتری در پایان می‌گوید معلوم نیست برای تأثیرگذاری تا چه مدت زمان در کوی طاهر باشیم. او در پاسخ به این سوال که منطقه هدف بعدی راسخونی‌ها کجاست؟ با صراحت می‌گوید: نمی‌خواهم نامی از منطقه جدید بیاورم تا اهالی کوی طاهر از ما گله‌مند نشوند! این علقه حالا میان راسخونی‌ها و اهالی کوی طاهر، پس از دو سال حضور در منطقه دوسویه شده است.

رضا طارشی، یکی از افراد ساکن در کوی طاهر است. او درباره جهادگران راسخون تنها یک جمله می‌گوید: این جوانان تنها با همت خودشان به کمک ما آمده‌اند.